

Dokumenty w transporcie zagranicznym i krajowym

prof. PŁ dr hab. inż. Andrzej Szymonik

www.gen-prof.pl

Łódź 2017/2018

Listy przewozowe

Istota:

- **Listem przewozowym jest dokument określający warunki umowy o przewóz przesyłek towarowych. Zazwyczaj sporządzają go wspólnie nadawca przesyłki i przewoźnik, który stwierdza na nim przyjęcie przesyłki do transportu, a następnie wydaje nadawcy kopię tego listu.**

List przewozowy jest sporządzany w czterech egzemplarzach:

- . oryginał – dla przewoźnika, wydawany jest odbiorcy;**
- . grzbiet – dla przewoźnika, zostaje w stacji nadania;**
- . ceduła – dla przewoźnika, służy do pokwitowania odbioru;**
- . wtórnik – dla nadawcy.**

W liście przewozowym jego nadawca zamieszcza:

- . nazwę i adres nadawcy, jego podpis oraz określenie placówki przewoźnika zawierającej umowę;**
- . miejsce przeznaczenia przesyłki oraz nazwę i adres odbiorcy;**
- . określenie rzeczy, masy, liczby sztuk przesyłki, sposobu opakowania i oznaczenia;**
- . inne wskazania i oświadczenia, wymagane albo dopuszczone zgodnie z przepisami ze względu na warunki danej umowy lub sposób rozliczeń.**

Rodzaje międzynarodowych listów przewozowych:

- . CMR, karnet TIR – transport drogowy;**
- . CIM (lub SMGS) – transport kolejowy;**
- . AWB, MAWB, HAWB – transport lotniczy;**
- . konosament morski lub rzeczny.**

CMR:

- jest wystawiany w 3 egzemplarzach;**
- jest wypełniany w języku kraju nadania;**
- informacje dotyczą: nadawcy, przewoźnika, odbiorcy, towaru, terminu i miejsca nadania, przewidzianego miejsca dostawy, kosztów związanych z przewozem, instrukcje niezbędne do załatwienia formalności celnych oraz wykaz dokumentów wręczonych kierowcy.**

Kolory CRM w UE:

- . pierwszy egzemplarz dla nadawcy w kolorze czerwonym;**
- . drugi egzemplarz dla odbiorcy w kolorze niebieskim;**
- . trzeci egzemplarz dla przewoźnika w kolorze zielonym.**

Karnet TIR (*Transport International Road* – Międzynarodowy Transport Drogowy):

- **Międzynarodowa konwencja celna z 14 listopada 1975 (z późniejszymi zmianami), dotycząca przewozu towarów samochodami ciężarowymi w transporcie międzynarodowym, pozwalająca uprościć procedury na przejściach granicznych i w urzędach celnych, celem większej skuteczności przewozów drogowych.**

CIM lub SMGS – w transporcie kolejowym:

- **Są to listy przewozowe i stanowią dokument potwierdzającym zawarcie z firmą kolejową umowy transportowej. Rozpoczęcie realizacji umowy (jej zawarcie) następuje w momencie przyjęcia przez kolej przesyłki i otempłowania jej na stacji nadania (umieszczenia daty na liście przewozowym).**

CIM:

- **Sporządza się w 5 egzemplarzach w języku kraju nadania i z tłumaczeniem na jeden z 3 języków: angielski, francuski, niemiecki.**

AWB (*Air Way Bill*):

- lotniczy list przewozowy stwierdzający istnienie umowy o przewóz lotniczy w obrocie międzynarodowym (stanowi też potwierdzenie przyjęcia towaru do przewozu i zawiera warunki wykonania tej usługi);**
- wypełniany jest tylko w języku angielskim;**

cd. AWB (*Air Way Bill*):

- wystawia się 3 oryginały (po jednym dla nadawcy, odbiorcy, przewoźnika) oraz 6 kopii:**
  - pierwszy oryginał o barwie zielonej przeznaczony jest dla przewoźnika;**
  - drugi różowy dla odbiorcy;**
  - trzeci niebieski dla nadawcy (jako dowód zawarcia umowy).**

Lotniczy list przewozowy MAWB:

- spedytor, wysyłając przesyłki różnych klientów w to samo miejsce przeznaczenia, przygotowuje MAWB;**
- wskazuje w nim siebie jako wysyłającego, a jako odbiorcę – swojego partnera spedycyjnego w porcie przeznaczenia;**
- jest przekazywany przewoźnikowi – linii lotniczej.**

Spedytorski lotniczy list przewozowy HAWB:

- **zawiera spis pojedynczych przesyłek skonsolidowanych dla potrzeb transportu, w którym wyszczególniona jest cena za przewóz według stawki oferowanej klientowi przez spedytora;**
- **jest listem przewozowym, na którym nadawcą jest wysyłający towar, a adresatem – odbiorca towaru;**
- **listy HAWB otrzymuje bezpośrednio partner spedycyjny w miejscu przeznaczenia i dzięki temu informuje odbiorcę przesyłki o jej przybyciu.**

Konosament morski:

- **stanowi dowód przyjęcia ładunku w nim oznaczonego na statek w celu przewozu i jest dokumentem legitymującym do dysponowania tym ładunkiem i do jego odbioru;**

- **może on być wystawiony na:**

- **określonego odbiorcę (konosament imienny);**
- **zlecenie załadowcy lub wskazanej przez niego osoby (konosament na zlecenie);**
- **okaziciela.**

Dokumentacja w ruchu drogowym

W pojeździe powinny się znajdować następujące dokumenty:

- **prawo jazdy i dowód rejestracyjny, ważne ubezpieczenie OC;**
- **wypis z licencji;**
- **dowód uiszczenia należnej opłaty w przypadku z korzystania z dróg płatnych;**

W pojeździe powinny się znajdować następujące dokumenty:

- zapisy urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość i czas jazdy, obowiązkowe przerwy, czas postoju i czas odpoczynku;**
- certyfikat EURO, potwierdzający stopień bezpieczeństwa i spełniania wymogów ekologicznych (szczególnie przy kursach międzynarodowych);**
- przy przewozie towarów niebezpiecznych zaświadczenie ADR;**

W transporcie drogowym materiałów:

- **dokument przewozowy, który zawiera dane o przewożonych towarach;**
- **zezwoleń odpowiednio wymagane w transporcie drogowym;**
- **dokumenty wymagane przy przewozie drogowym towarów niebezpiecznych;**

W transporcie drogowym materiałów:

- świadectwo wymagane zgodnie z umową o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu dla nich;**
- zezwolenie na przejazd pojazdu, w którym zawarte są informacje o masie, naciskach osi lub wymiarach przekraczających wielkości określone w odrębnych przepisach;**
- zezwolenie na przewóz żywych zwierząt.**

W transporcie drogowym osób:

- **Zezwolenie z Biura Transportu Międzynarodowego i formularz jazdy.**

Dziękuję